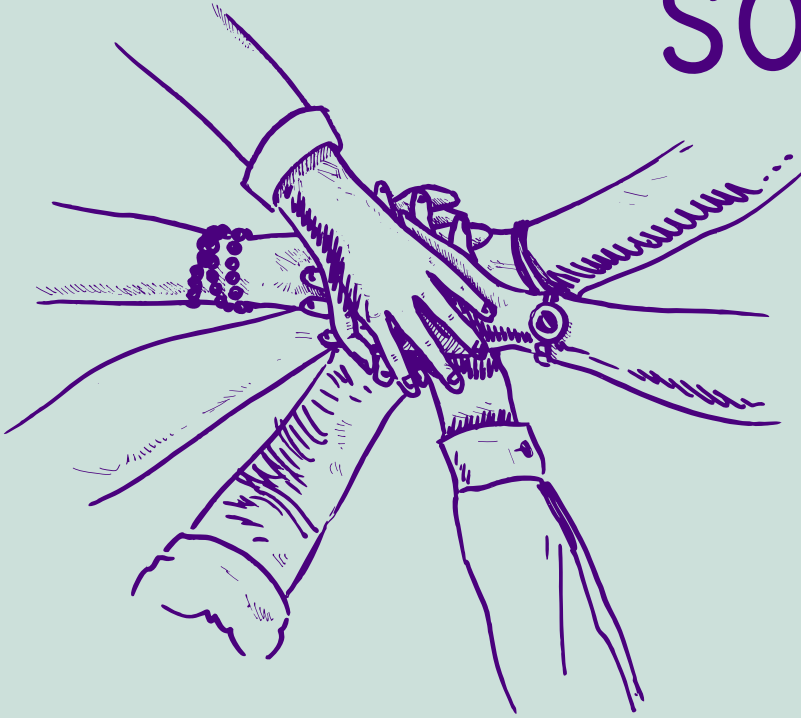

YOLDAŞÇA

ELEŞTİRİ SÖZLÜĞÜ

politikada
iyilik hali

Bu sözlük, 27 Nisan
2023'te çevrimiçi yapılan
Politikada İyilik Hali
Platformu toplantısının
çıktısıdır.

Yoldaşça eleştiriye teşvik etmek için öneriler

İyi Niyet Pusulası	Köprü yoldaşlar
Takdircilik ve övücülük	Hatırlamacılık
Eleştiriperverlik	Hikâyecilik
Şefkatli aşınma	Koltuksuz ortaklık
Eylemcilik	Güvendeşlik
Neşe radarları	Gözetken/Aktif diyalog

İyi Niyet Pusulası

Hukuktaki “iyi niyet karinesi”ne benzer şekilde, örgütlenmelerde bir sorun ortaya çıktığında hareket noktasını oluşturan pusula.

Yoldaşça eleştiriye teşvik etmek için öneriler

Takdircilik ve övücülük

Örgütlerde iyi yapılan,
ortak başarılan işleri
kutlamayı hatırlatma
sorumluluğu.

Yoldaşça eleştiriye teşvik etmek için öneriler

Eleştiriperverlik

Bir eleştiri yapıldığında
tepkisel yaklaşmama,
eleştiriye kişisel ve örgütsel
güçlenme fırsatı sayma
eğilimi.

Şefkatli aşınma

Örgütle bağın kopmasının olağan kabul edilmesi, bu durumun bir örgütsel/topyekün dışlama eğilimi doğurmaması.

Yoldaşça eleştiriye teşvik etmek için öneriler

Eylemcilik

Sözcüllük yerine
eylemciliğin öncelenmesi,
üreterek birbirimize
yakınlaşma.

Yoldaşça eleştiriye teşvik etmek için öneriler

Neşe radarları

Örgüt üyelerinin birbirleriyle gündelik hayatın neşesini de paylaşmasını mümkün kılan örgütsel zeminler.

Yoldaşça eleştiriği teşvik etmek için öneriler

Köprü yoldaşlar

Biri diğetine karşı yoldaşça eleştirinin gereklerini gözetmediğinde devreye girerek yoldaşlığı hatırlatan araçlar.

Yoldaşça eleştiriyi teşvik etmek için öneriler

Hatırlamacılık

Köprülerin altında ne kadar
su akarsa da aynı yolda
yürüdüğümüzü unutmamak;
sıkça hatırlamak, birbirimize
hatırlatmak.

Yoldaşça eleştiriyi teşvik etmek için öneriler

Hikâyecilik

Sadece hedef odaklı olarak
eylememek, yoldaşlığın birbirinin
gündeliğinden haberdar olmakla
güçlendiğini hatırlamak,
birbirimizle küçük/kısa/özet
bilgi notları paylaşmak.

Yoldaşça eleştiriği teşvik etmek için öneriler

Koltuksuz ortaklık

Faydaya değil erdeme dayalı
dostluk, bir aradalık, birliktelik;
herhangi bir şeyin
zedeleyemediği yol arkadaşlığı,
yoldaşlık, ortaklık.

Yoldaşça eleştiriye teşvik etmek için öneriler

Güvendeslik

Hukuktaki “iyi niyet karinesi”ne benzer şekilde, örgütlenmelerde bir sorun ortaya çıktığında hareket noktasını oluşturan pusula.

Yoldaşça eleştiriye teşvik etmek için öneriler

Gözeten/ Aktif diyalog

Çatışmanın iki veya daha fazla kişinin kaygılarının ihtiyaçlarının uyuşmadığı durum olduğunu da hatırlayarak alan açma, söz verme, dile getirmeyi destekleme sorumluluğu.

Yoldaşça eleştiriye baltalayan şeyler

Sözün şehveti	Sonyargıcılık
Haklı çıkma şehveti	Özcülük
Modelsizlik	İndirgemecilik
İğnesiz çuvaldızcılık	Statikleştirme
Liberverlik	Hayaletleme/ iplemezçilik
Tokatçı hakikat	Füzyonizm
Ayrılsak da beraberizcilik	Bizimizim
Hataacıbaşılık	Polimajcılık
Bıkkınlık	

Yoldaşça eleştiriye baltalayan şeyler

Sözün şehveti

Söze fazla anlam yükleme.
En ufak mevzuları uzun
uzadıya kurcalayarak
eylemi geciktirme.

Yoldaşça eleştiriyi baltalayan şeyler

Haklı çıkma şehveti

Haklı olmanın her şeyi
meşrulaştırdığı, eleştirinin
tek odağına dönüştüğü
eleştirme eylemi.

Yoldaşça eleştiriye baltalayan şeyler

Modelsizlik

Politik hareketlerde özneleşmenin büyük oranda taklit ederek, model olarak özneleşmeye dayandığını göz önünde bulundurarak, örgütlenmelerde yoldaşça eleştiriye ilham verebilecek politik figürleri öne çıkarma ihtiyacı.

Yoldaşça eleştiriyi baltalayan şeyler

**İğnesiz
çuvaldızcılık**

Sinik, mükemmelliyetçi,
sorundan ve çözümden
kendini muaf tutma
eğilimi.

Yoldaşça eleştiriye baltalayan şeyler

Liberverlik

Hoşa gitmeyen her şeyi
liberalizm olarak
etiketleme.

Yoldaşça eleştiriye baltalayan şeyler

Tokatçı hakikat

Hakikat ve nezaketi birbirinin tersi olarak konumlandırma, hakikati “yüze çarpılan şey” olarak ve politik nezaketi liberalizm olarak görme.

Yoldaşça eleştiriye baltalayan şeyler

Ayrılsak da beraberizcilik

Kişilerin örgütlenmelerle gönül bağının koptuğu, bunun bir sorun olarak görülmediği ve ideolojik ortaklık nedeniyle örgütsel ilişkinin devam ettiği durumlar.

Yoldaşça eleştiriye baltalayan şeyler

Hataacıbaşılık

Hep hata arama eğilimi.

Yoldaşça eleştiriyi baltalayan şeyler

Bıkkınlık

Olumsuz yorum ve deneyimlerin eylemlerin değerlendirilmesinde belirleyici olması.

Yoldaşça eleştiriye baltalayan şeyler

Sonyargıcılık

Önyargının sonyargıya dönüşmesi, kişilerin kendini en başından kapatma eğiliminde olması nedeniyle bir başka kişiye ve/ya söze ihtiyaç duymama durumu.

Yoldaşça eleştiriye baltalayan şeyler

Özcülük

Sonsuz yüze ya da boyuta sahip herhangi bir olguyu ya da kavramı, belli bir yüzüyle ya da anlamıyla anlamakta ısrar etme.

Yoldaşça eleştiriye baltalayan şeyler

İndirgemecilik

Özcülüğü kullanarak
akılyürütme.

Yoldaşça eleştiriği baltalayan şeyler

Statikleştirme

Olguyu, zamanı durdurarak
bağlamından ayırma,
tarihselleğinden soyarak
anlama/ma.

Yoldaşça eleştiriyi baltalayan şeyler

Hayaletleme/ iplemezcilik

Bir sorun karşısında hiçbir şey olmamış gibi davranma, örgüt merkezince verilen karar doğrultusunda ilgili kişiyle hiç irtibat kurmadan ilişkiyi kesme.

Yoldaşça eleştiriye baltalayan şeyler

Füzyonizm

Birlik beraberlik
vurgusuyla eleştirel
duranları ayırklaştırmak,
atomlaştırmak.

Yoldaşça eleştiriye baltalayan şeyler

Bizimizim

Birlik beraberlik
vurgusuyla eleştirel
duranları ayırklaştırmak,
atomlaştırmak.

Yoldaşça eleştiriyi baltalayan şeyler

Polimajcılık

Kişinin politikliğini imajına göre belirleme eğilimi. Sarışınlığı, bıyığı, belli bir giyim biçimini politiklik/apolitiklik göstergesi saymak.

Eleştiri yoldaşımıza yapıldığında farklı olmalı. Yoldařsak nefret söylemi üretmeyeceğimiz, kişiliğe saldırmayacağımız varsayımına dayanırız. Ancak yoldaşımızı hasmımızı eleştirir gibi eleştirdiğimizde, sıklıkla deneyimlediğimiz gibi örgütlerimiz içten infilak eder.

